

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
petilsor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::

Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

A Makovicza völgyei.

A kishitűeknek és egy véres katona láttán kétségbeesetteknek, ezek pusztulásáról beszélőknek meg kellene tekinteniök a sáros megyei északi községekből kitelepítettek kolóniáját. Azoknak a hajléktalannaknak menhelyeit kellene fölkeresniök, akik már három hónapja elhagyták a családai fészket, a ház alatt a kedves kertet, az ismerős utat, az erdőt, a völgyet, a pisztrángos patakot, a szívüknek drága házudvart, a Makovicza minden tájékát, és most eszik az állam segítő kenyérét zokszó nélkül, sirámok nélkül, beletörődéssel a jelenbe és reménységet hordozva lelkük mélyén a jövő iránt. Ők tudják, de mindenkinek tudnia kellene, hogy az óriás háború hullámzásaiban tizenöt vagy száz kilométer átengedése még nem a vég, néhány ház lángbaborulása még nem az égő ország és a kukoricakenyér még nem azt jelenti, hogy majd éhen halunk meg.

És különösen kell ezt éreznünk, különösen kell hinnünk ezt nekünk sáros megyeieknek. A sors különös akarata úgy parancsolta, hogy közvetlen szemlélői lehessünk a világháború tájékunkra vetett hullámzásának. Láthatjuk, hogy immár hónapok óta hiába az orosz minden erőfeszítése, hogy betörje derekunkat a sárosi földön. Láthatjuk az utainkon végigvonuló katonák, sokat próbált, sokat fáradott, sokat szenvedett vitézek csüggedettségét. Érezhetjük a levegőből, mely ostromolt hegyek ormairól száll felénk, a föld illatából, melyet véres barázdákról hoz a szél, hogy a mi katonáinknak nem hiába hullik verejtéke, a láb, mely feszült inakkal végez súlyos marsokat, ha egyszer megáll a maga rendeltetésén, elmozdíthatatlan.

És amikor a bizalom szemével, a reménykedés napsütésében várunk és tűrünk, a végső győzelembe vetett hitnél is bensőségebb melegség éledjen bennünk. Mert mink vagyunk azok, akik az ország minden figyelmében benne élünk. A Dunántúl, a Dráva-Száva köze, a Bánát,

a Torontál-vidék, Erdély, a Nagy-Alföld minden idegszála a mi idegeinkbe kapcsolódott, a mi nyugalmunk ennek az országnak nyugalmát jelenti és ugyancsak a mi siránkozásunk vagy sötétlátásunk jelentené egy ország lakosainak kétségbeesését is.

Ezekben az időkben tehát a felelősségérzetnek százszorosán uralkodnia kell rajtunk. A Makovicza körül dúló csaták ágyú-zengéséből, elhúnyt vitézek utolsó tekintetéből, a szálló pernyék felhőiből külön szobrot kell emelnünk magunknak: a polgári lakosság bölcs bizalmának szobrát. Ez aztán hirdetni fogja erőnyeinket is, áldozatainkat is. Hogy földjeinkből földet adtunk vitézeinknek védelemül, ellenségeinknek temetőül, vizeink fodrában ázott tisztára a seb, hegyeink ormán dörgött az ágyú, völgyeink mélyén csattogott az acél, szántóinkon pedig a halál ültetett a Makoviczában: különleges boldogságnak kell tekintenünk, Istentől eredő adománynak, áldásnak ebben a szörnyű világviharban. Ha az édesanya büszkén ejti ki, hogy fiam harcba indult, vagy a feleség ragyogó szemmel, boldogan beszél hős uráról, ha már úgy rendeltetett, hogy a mérkőzés egyes pontjaiul mink adjunk területet, hegyet, erdőt, patakot, hidat, községeket, valóban nem eshetünk gyászba és vigasztalanságba, mikor milliók véreznek, hogy kivegyék részüket az eredmény összekovácsolásából.

A sárosi tájékok egykoron nevezetesek lesznek. Kövek, sírdombok, jeltelen és jeles emlékek fogják hirdetni a mi földjeinken ennek az országnak dicsőségét és boldogságát. Majd akkor — mint jótéteményű búcsúhelyre — zászlókkal és énekszóval jönnek búcsújárókként az emberek százai a Dunántúlról, a Bácskából, Erdélyből és ennek az országnak minden zeg-zugából, hogy magukba szívják földjeinken az elmult csodák, legendás idők illatát. A Nagy-Alföld zsíros földje, mértföldes pázsit-szőnyegek irigykedve tekintenek majd errefelé: őket nem öntözte a legdrágább massa, az izzadsággal kevert emberi vér, az ő kalásztengerei nem lesznek oly édesek, mint majd a kenyér errefelé. Száz és

száz vitézi tettekről, képzelhetetlen, óriási birkózásokról tud majd a makoviczai lejtő, — büszkébben fogjuk magunkénak tudni, olyan büszkén, mint ahogy visszatérő katonát imád majd a családja...

Föl tehát a fejjel, testvér! Ha eszedbe jut, hogy tavasz van és tőled dél felé a földeken megindult az élet, az erdőken szerenádot adnak a madarak és a hegyek falát zavartalanul csákányozzák a bányászok, gondold arra, hogy ma boldogabb érzés nincsen ellenség pusztulásánál, melynek nyomán jár a mi dicsőségünk. Már pedig a te erdőidben, a te hegyeidben és a te síkjaidon így történik ez most, zúzódnak és hullanak az ellenség erőlködései és növekednek hírben, dicsőségben a mi drága apáink, férjeink, gyermekeink és testvéreink. És hidd el, lesz idő majd nemsokára, amidőn hálás könyvek peregnék feléd százezrek szeméből.

A 3-as honvéd-tüzérek ünnepe.

Évforduló a harctéren.

A gránátszántotta északi hadszíntéren jubilál a 3-as honvéd táborigényező. Esztendő fennállását ünnepli, csendben, fény és formák nélkül. A lélek ünnepe az ő ünnepségük, amikor csak a szív dobban meg erősebben, halk sóhaj formájában száll az ég felé a hálaadó Tedeum.

Tavaly ilyenkor, április elején, amikor még a béke langyos zefirje lehelte meleg csókját a galíciai avara, amikor szép magyar hazánk fekete földjét ezernyi munkáskéz tette termővé, amikor még a gaz orosz hordák talán Szibéria elhagyott vidékein virtuskodtak, erős katonakezek kezdtek el dolgozni csöndben, erős kitartással. Egy új tűzér-formációnak kellett megalakulnia, amely vérbeli magyar legyen, hogy most büszké lehessünk reájuk.

Nehéz volt a kezdet. Semmiből egy új alakulatot teremteni. S a nehéz munka meghozta gyümölcsét. A keretből lassanként megformálódtak az egyes útegek, míg végre április havában kassai székhelyén teljesen együtt állott a 3-as honvéd táborigényező.

Tisztjei a legkitünőbb közös-tűzértisztekből kerültek össze önkéntes jelentkezés, kijelölés útján, legénysége magyar fiúkból állott, sapkájuk mellett büszkén díszelgett a piros 3-as szám.

Parancsnokaik *Loidin* ezredes, Ehrlich és Teimer őrnagyok. Acélmarkú, intelligens magyar

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehértűre**, akkor szerezze be

WOHL IZIDOR úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

tisztek, akiknek észszerű, mondhatni zseniális vezetésén mult az, hogy a fiatal alakulat azzá lett, ami jelenleg, hogy hosszú harcok után is, büszkén beszélhetünk a hős 3 ashonvéd-tüzérekéről.

Azóta nagyot fordult a világ sora. A júliusi alkony háborús gondolatokkal, vérvörösrre festette az ég alját, a csaták hideg szele végigszárgulodott a sárga tarlókon. Gaz orosz hordák törtek be a határon, önhitt, büszke akarattal, hogy végigsöpörjenek rajtunk, hogy legázoljanak mindent, ami igaz és nemes, amit úgy hívnak, hogy kultúra. Eljött a forró augusztus s az igazság fegyvereinek győzelméért szállott az ég felé milliók imája...

A 39-ik hadosztály benyomult orosz földre A 3-as honvéd-tüzérek már ott voltak. A *Tomaszow*-nál vívott hatalmas harc első napján estek át a tűzkeresztségen. A *lemburgi* csatában bámulatos volt, amit produkáltak, a *javorovi* visszavonulásnál testükkel védték a hadosztályt. Jöttek a *San melletti* harcok, a *Krakó körüli* csaták. A honvéd fegyverétől megremegett az orosz, ágyúúról azt mondta, hogy a szellemek járnózzák. Jött a *limanovi győzelem*. Emberfeletti munkát végzett itt a 3-as ezred, a fényes győzelem is az ő titáni küzdelmüket hirdeti. A jelenlegi harcok hosszú sorozatában továbbra is szirtként áll a vitéz ezred, példányképe a hősiességnek.

Akiket az ellenség átkozott golyója elvitt körükből, azok helyébe új hősök kerültek, lelkekben a megholtak szellemétől áthatott ugyanazon erős akarattal, a honszerelmem perzselő tűzével. A névtelen hősök vére az egekre kiáltott és a 3-as tűzterek a győzelem jegyében, dicső elődeikhez méltó bátorsággal, továbbra aratják a hősök megérdemelt babériját, jelenlegi ezredparancsnokuk, *Teimer* őrnagy vitéz szellemétől áthatottan.

Egy rövidke esztendő története... A bölcsőtől a serdült férfikorig, a megalakulástól mostanáig. Egy rövidke esztendő, telve idegölő nehéz munkával, szenvedéssel, győzelemmel, vérrel... Gránátok robbannak el, srapsnellek kaszálják Galicia vértől ázott földjét és a hős 3-as tűzterek ünnepeinek... Lelkük a gondolat szárnyán visszaszáll a küzdelemteljes múltba, mintha nem is egy esztendőről lenne csak szó, mintha évtizedek története íródna véres fólíánsokra...

TÁRCA.

Tavaly ilyenkor.

— Álomkép. —

Tavaly ilyenkor messze délen jártunk Lent Genuában néztük a tavaszt; Hol a nap aranyköpenyében kél fel S a hajnal csókja friss rózsát fakaszt. Tavaly ilyenkor platánok tövében, Hús tenger partján ért az alkonyat, S a Pallavicino-parkban elnéztük, Vértől szívvel, mint bukik le a nap.

Tavaly ilyenkor a Palazzo Doria Szökőkútján akadt meg a szemünk; Arcunkra ezüstöt hintett a holdfény, Míg kéz a kézbe melázva mentünk. S tavaly ilyenkor szállt a Ielkemre Az első kétség, féltő aggodás; S azóta százszor fájtóbb lett az élet És ezerszer kízóbb az elmulás!

Biró László.

Szerelmem.

Istenem, hogy néha még tavasz is van, amikor a lilába vesző hegyek felől friss virágillatot sodor a szellő s az ember lelkébe lágy suhanással apró érzések boldog örömei szállanak. Ilyenkor olyan boldog békeességben ujjong minden és mégis

Ünnep van... Évforduló... Fény, forma, ceremóniák nélkül... Csak a lélek ünnepe, csak a szív dobban erősebben, röpke sóhaj formájában száll az ég felé a hálaadó Tedeum...

Csak hősök ünnepehetnek így! Csak a magyaroknak jut ily ünnepség osztályrészül.

Szép magyar hazánk, büszke lehetsz fiadral!
Szigma.

EPERJESI BANKEGYLET

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHELYE.

... Elfogadunk ...
előnyös kamatoztatás mellett

BETÉTEKET

takarékkönyvre és folyószámlára, melyek mint szabad betétek, a moratorium tartama alatt minden felmondás nélkül lesznek visszafizetve.

:: Veszünk előnyös árban ::

márka, dollár, rubel

bankjegy és aranypénzt, nemkülönben egyéb külföldi pénzeket.

A legutóbb kibocsátott 6%-os magyar hadi-kölcsönkötvények és egyéb, tőzsdén jegyzett s vidéki értékpapírok vételét s eladását előnyös feltételek mellett eszközöljük.

HIREK.

Emlékezés.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De azt tudom: szebb volt, mint az egek.
És ha virágoznak az orgonák,
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt haja selyme, nem tudom már,
Csak azt tudom: még várok valakit.
S mint a vak ember, holtra nézhetem
Fáradt szemem s nem látom, ki van itt.

Milyen volt kacagása, nem tudom már,
(Szívem, mint fáradt óra, egyre jár.)
Míg egyszer majd egy bús őszi napon
Lassú lován felém jön a Halál!

Biró László.

minden olyan szomorú. Úgy fáj a szerelem, a csók, a végtelenbe futó kanyargós út, a kék füstöt szitáló cigaretta és a tegnapi bánat, amely ma is ránehezedik a lelkekre.

Messze fönt a végtelennek látszó magasságban úgy mosolyog az égnek tiszta kékje, mint az ultramarin színű tenger vize Velence mellett. Rajta a fehérfoszlányú báránnyelűk úgy kacagnak, mintha az égnek elérhetetlen fehér álmái volnának. És olyan gyöngyvirág-szaga van a városnak s az erdő alján a tavasz lilaszínű árnyai lejtnek, mint a remegő kis őzikék.

Ilyenkor mindig Fruzsinka jut az eszembe, aki legszebb volt a leányok között és úgy piroslott a szájacskája, mint egy felhasadt óriási cseresznye. A szeme olyan bánatos és szelid volt, mint hervadáskor a gesztenyevirág, amely már közel van a halódáshoz.

Fruzsinka még csak tizenhétéves volt, de máris olyan szerelmes, amilyen csak egy tizenhétéves leányka lehet.

Amikor egyedül volt hófehér kis leányszobájában, mindig Byron örökszép költeményeit olvasta. Ilyenkor mindig megtelt a szeme fájó, keserű könnyekkel és úgy szeretett volna meghalni. És eszébe jutott a vőlegénye, a kopaszfejű tanár, akihez a szülei hozzá akarták erőszakolni. Pedig ő nem szerette soha. Gyűlölte, amint csak gyűlölni tud valakit egy tizenhétéves leányka. Fruzsinka másba volt szerelmes, ő már másnak volt a titkos

Virág helyett...

Városunk rendőrkapitánya, *Saly Győző*, kérelmet intéz városunk közönségéhez, hogy virágoskertjeinket ezidén fosszuk meg díszüktől s életünk fenntartásához szükséges zöldség s hüvelyesvetemények termelésére használjuk azok termőtalaját. A kérelmet egész terjedelmében közöljük:

„A háború forgószela megcsapott bennünket s a készülő világtörténelem egyik legdicsőbb fejezetét itt írják a vérükkel hős katonáink a szemünk előtt. Minden nap új és új fölemelő és csodálatos példáit hozza elénk a hősi önfeláldozásnak s az áldozatos hazaszeretnek, és mi egyre jobban érezzük, hogy a haza megmentésének és a boldogabb jövőbiztosításának a munkájából mindenkinek ki kell vennie a részét. A haza mindenkitől áldozatot kíván, kitől többet, kitől kevesebbet; ki az életét, ki a vagyonát, ki csak a kényelmét vagy az örömeit adja oda, de egyek vagyunk s egyek kell hogy legyünk mindannyian a habozás nélküli, őszinte áldozatkészségben. Most, hogy ellenségeink gonoszsága kiéheztetésünkkel akarja kicsikarni a győzelmet, amelyet fegyverrel elérni nem tudott, a haza az itthonmaradottakhoz fordul. Nem vért kér, nem is munkát, csak egy kis lemondást a virágainkról, a tavasz pompájáról, amely évről-évre ezer meg ezer kertben kibontja színes szárnyait, mondjunk le a kedveért. Ültessük be kertjeink és üres telkeink minden talpalatnyi darabját zöldséggel és hüvelyesveteményekkel, hogy minden, tavaszi színekkel hivalkodó virág helyén egy-egy parányi fakadjon az éltető anyaföldből annak a nemzetet tápláló energiának, a mely erőt és kitartást ad a további küzdelemre. Ki tudna gondtalanul gyönyörködni a virágoskertek illatos tarka-

szép menyasszonya. Egy barnahajú, feketeszemű fiút szeretett, aki a pesti egyetemen tanult; a jogot hallgatta és az ügyvédi pályára készült.

Vagy négy éve ismerték már egymást és titokban el is voltak már jegyezve. Ó, hányszor ültek egymás mellett némán, szótlannul az egykedvű vasárnap délutánokon, amikor a nap aranysugarakat dobált be a muskátlis ablakokon s még az öreg plüssdivány is azt nyöszörögte halkán: szeretlek!

Ó, boldog órák felejthetetlen percei, amelyeket manapság már csak a regényekben lehet olvasni! Mert hová lett ma már az a legszentebb érzés, amit a költők úgy hívnak, hogy első szerelem. Ki sétál ma már a kedvessel órákhosszat az erdőn, bokrétákat szedve, úgy, mint régen, amikor még az ifjú boldog volt, ha a holdvilágos éjszakákon a kedves ablaka alatt húzatta a legszebb nótákat s a hegedű mellett maga is úgy zokogott, mint a kis gyermek?

Ó, ezek az idők ma már eltűntek, a mai leányok már nem is tudnak ilyenekről, pedig Istenem, milyen boldoggá tették ezek valamikor Fruzsinkát! Ha náluk volt Zoltánka, bizonyos, hogy a lámpagyújtás idejét — amely áthidalja a nappalt az este között — csókolózással töltötték el. A mama kint volt a konyhában, a kávéét készíttette az uzsonnához és talán sejtelve sem volt arról, hogy milyen boldogok bent ezalatt a fiatalok.

Órákhosszat el tudtak még azon is mulatni, hogy a margaréta szirmait tépték s minden levél

ságában, amikor véreink vérrózsákká jét védő hegyek le nem látja a könny bimbózását. Majd megpróbáltatás u a magunk apró g fakasszanak újraj koszorúzni való f Most a haza kér áldozni és lemond

A zász

Álmodó hegyek le morúan szürkélő m utána, mintha mese bokáig érő selymfát mák és kékek, mint ahol a legnagyobb fe rinnal húzta meg a sadékokon és a kéklő a még megmaradt tizenhatéves leányká ezüst Szűzmária-kép. mosolyog a vonat a mintha most mi sem földön. Még a bár messze fönt a kéklő égne elérhetetlen fel voli erdők fái között lejtnek. Mert Istenem Alföldön talán már v orgona és vasárnap é nyok sétálnak a tem rágzik már a muskátli solyog a járókelőkre. még a tavaszi vágya lyog a napsugár. De gése, néma zakatolás szagatnák széjjel le Ó, mert háború van, húsvét után is, ezeket mintha megbolondult a vén, öreg földet val volna ki sarkaiból. És sñpár belefut a vég táján még magyar vé

letépése után utána szeret, szívből, színelg

Ha pedig már lesz vérrózsákat csókolt a s odaült a zongorához és zokogó billentyűkön. Ó tól a «Das treue liebe F sebben Zoltánka, enne szep szomorú szeméibe csókot lehelt a Fruzsí

Ó szép álmok, an a szűztiszta leányléle akárcsak az égnek f is meg kell szakadni össze egy kopaszfejű kérője és csak a kla fogalma sincs arról, h

Ma még boldog mellette ül s a szem mélyéből, mintha v akarna most elmond egy kicsit, de ez a messzeségbe fog tűnn őszi estén a ködökbe

Ma még boldog csókolja a Fruzsinka meddig fog még az néhány hétig, de az napig. Ha erre gon nehezül lelkére a bán

ságában, amikor nem messze tőlünk testvéreink vérrózsákkal hintik be a haza földjét védő hegyek lejtőit és százezrek szeme nem látja a könnytől az ébredő természet bimbózását. Majd ősszel... ha a nagy megpróbáltatás után ismét visszatérünk a magunk apró gondjai és örömei közé, fakasszanak újra virágokat a kertek, megkoszorúzni való fej és — sír lesz elég. Most a haza kér és a mi kötelességünk: áldozni és lemondani!"

A zászlós álma.

Álmodó hegyek között visz a vonat s a szomorúan szürkélő mozdonyfüst úgy kanyarog utána, mintha mesebeli hercegnőknek hosszú, bokáig érő selyemfátyla volna. A hegyek némák és kékek, mint messze délen a tenger vize, ahol a legnagyobb festő, a természet, ultramarinnal húzta meg a legszebb vonalakat. A hasadékokon és a kéklő hegyormokon úgy csillog a még megmaradt fehér hó, mint az ártatlan tizenhatéves leánykák rózsaszínű nyakán az ezüst Szűzmária-kép. A napsugár pajkosan bemosolyog a vonat ablakán, aztán kacag-kacag, mintha most mi sem történnék ezen a szomorú földön. Még a báránnyelűk is úgy úsznak messze fönt a kéklő magasságban, mintha az égnek elérhetetlen fehér álmai volnának s a távoli erdők fái között a tavasz lilaszínű árnyai lejtének. Mert Istenem, tavasz van és odahaza az Alföldön talán már virágba is szökött a fehér orgona és vasárnap délutánokon fehérruhás lányok sétálnak a templom előtt. Bizonyosan virágozik már a muskátli is és a bazsalikum rámosolyog a járóelőkre. Nem úgy, mint arra, ahol még a tavaszi vágycsok is elfagyának, bár mosolyog a napsugár. De fáj a vonat halk nyöszörgése, néma zakatolása, mintha durva kezekkel szaggatnák széjjel lelkem legdrágább kincseit. Ó, mert hábrú van, rettenetes öldöklés, még húsvét után is, ezeken a szép tavaszi napokon, mintha megbolondult volna az egész világ s ezt a vén, öreg földet valami gonosz szellem vetette volna ki sarkaiból. És ahol most ez a kanyargó sínpár belefut a végtelenségbe, ott november táján még magyar vérben gázolt a durva orosz

csizmák patkója. Azóta lecsendesült minden csak az árva, egyszerű fakeresztek mutatják, hogy szomorú idők jártak erre valamikor.

Igaz, hogy fentebb mintegy harminc kilométerrel, még most is dörög az ágyú s ez a vonat is, amellyel utazom, meg van rakva sebesültekkel. Szemben vélem egy ismerős arcú zászlós fekszik a bórdíványon. Fiatal még, nem is lehet több huszonegyévesnél. Szép barna haja csapzottan omlik alá értelmes, szép homlokára, — álmában mosolyog. Istenem, hol láttam én ezt az arcot utoljára? Keresgélek a régi emlékekben, előszedek mindent lelkem szobáiból, hátha rábuknának erre az ismerős arcra. Nem kell sokáig gondolkoznom, hamar rátalálok. Valamikor, nem is olyan régen, alig egy pár esztendővel ezelőtt, még együtt jártunk a csabai gimnáziumba. Emlékszem, én már nyolcadikos voltam és ő talán akkor járt a hatodikba, amikor aztán el kellett válnunk. És ő már meg is sebesült a királyért és a hazáért, nagyurasan, rangosan, mint ahogy egy jó magyar katonához illik. Elérte őt a legnagyobb gyönyörűség, ami csak ma elérheti az embert. Úgy szeretném őt felköltetni, úgy szeretnék véle egy pár szót váltani, — csak megkérdezni tőle, hogy emlékszik-e még rám? Emlékszik-e még az öreg collegiumra, ahol valamikor lovas-csatát játszottunk az udvaron, vagy a szőke Körös partján elterülő gátra, ahol a végtelenbe nyúló nádasban tavasszal minden áldott nap délután bibic-tojás után mászkáltunk. Vagy hátha visszaemlékeznek még a «Fehér bárány» korcsmárosa. Annuskára, aki a korcsmárosnak volt a lánya és metszett üvegben hozta nekünk a piros bort. A haja szőke volt, mint a sárguló erdők vert aranyja a szeptemberi bágyadt őszi napnál. Ő volt a legszebb lány a kis alföldi városkában és titokban talán mindnyájan szerelmesek is voltunk bele. Szerettük volna egyszer a mesebeli álomhintón elszöktetni, a boldogságok szigetére, ahol soha sincsen tél, csak mindig ifjúság és szerelem. És éjszakánként sobszor sírtunk is az Annuska ablaka alatt, vagy ha pénzünk volt, bánatos, vén cigányokkal húztunk az ő kedvenc nótáit. A cigány tekintetes uraknak szólított bennünket és mi boldogok voltunk. De legjobban mégis akkor örültünk, ha a sötét szobában megvillant a gyertya fénye, ilyenkor az eget éreztük lábaink elé leborulni, mert tudtuk, hogy az imá-

dott nő, az egyetlen, az édes észrevette hódolatunkat és talán ő is boldogan, remegve gondolt ránk. Aztán ha hazamentünk, még otthon is sokáig könnyező szemmel néztük a göncöl szekerét és bizonyos, hogy másnap beszekundáztunk a latinból.

Vajjon emlékszik-e még rá?

Úgy szeretném ezt tőle megkérdezni, de nem merem, mert sajnálom felköltetni, hiszen olyan édesen alszik. Úgy zihál az a szegény megromlott tüdeje és mosolyog az arca, mintha csak odahaza volna és az édesanyja simogatná forró homlokát. Talán mennyei tündéreket lát maga körül, akik héthúrú hegedűt pengetnek, talán éppen az Annuska legszebb nótáját. Vagy talán az öcsikéje kérdezi tőle gügyögve: hol jártál bátya! Úgy vártunk téged mindig, anyuka minden este imádkozott érted és nekünk is mondta hogy imádkozzunk mi is. Mindig csak teéted, mert te most a háborúban jársz, ahol halálmadarak röpködnek körülötted. Így volt-e igaz, bátya? Mesélj nekünk valamit a háborúról, mert én is úgy szeretnék már elmenni oda. Apuka már meg is ígérte, hogy vesz majd nekem is puskát, aztán meg szép fényes bádoggardot, olyat, mint amilyen neked van, bátya!

És a vonat, ez a fekete óriás csak fut-fut tovább az álmodó messzeségbe és én szomorúan kérdelem magamtól: Istenem, mikor lesz már vége ennek?

Biró László.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter dr. Kóós Istvánt a székesfővárosi m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz végleges minőségű pénzügyi fogalmazóvá kinevezte.

Kavocsán községnek Abaúj-Tornavármegyéhez való csatolása. Kassa tvhat. városközsége a legutóbbi napokban tartott közgyűlésén tárgyalta Kavocsán községnek Abaúj-Tornavármegyéhez való csatolásának ügyét. A közgyűlés jelentése szerint a belügyminiszter Kavocsán községet Sárosvármegyéhez akarja csatolni, mert egyrésze odatarozik s adózás szempontjából így kéri ezt a pénzügyigazgatóság. Az együttes bizottság azonban, tekintettel arra, hogy a megoldás révén Sárosvármegye beszögelne Kassa

letépése után utána mondták: szeret, nem szeret, szívből, színlag, igazán, csakugyan.

Ha pedig már leszállott az alkony és halvány vérrózsákat csókolt a szoba álmos falára, Fruzsinka odaült a zongorához és álmodó valereket vert ki a zokogó billentyűkön. Ó, milyen szép is volt Strauss-tól a «Das treue liebe Herz»! Ezt hallgatta legszivebben Zoltánka, ennek hallatára könnyek gyűltek szép szomorú szeméibes a dal végén mindig könnyű csókot lehelt a Fruzsinka rózsás kis kacsóira.

Ó szép álmok, amelyek olyan fehérek, mint a szűztiszta leánylélek és olyan elérhetetlenek, akárcsak az égnek fehér álmai. Hogy ezeknek is meg kell szakadni Durva kezekkel tépi őket össze egy kopaszfejű tanár, aki Fruzsinkának a kérője és csak a klasszikus nyelvekhez ért, de fogalma sincs arról, hogy mi a szerelem.

Ma még boldog Fruzsinka, mert Zoltánka mellette ül s a szeméibe néz mélyen, a lélek mélyéből, mintha valami nagy szomorúságot akarna most elmondani. Ma még boldogok is egy kicsit, de ez a boldogság is nemsokára a messzeségbe fog tűnni, olyan lesz, mint hamvas őszi estén a ködökbe vesző végtelen út.

Ma még boldog Zoltánka is, mert még ő csókolja a Fruzsinka kezét, de ki tudja, hogy meddig fog még az tartani. Lehet, hogy még néhány hétig, de az is lehet, hogy csak egy pár napig. Ha erre gondol Zoltánka, csak akkor nehezül lelkére a bánat.

— Fruzsinka, ha maga férjhez megy, fog-e engem akkor is szeretni; vagy el fog majd felejteni és azt sem tudja majd évek múlva, hogy valamikor én is éltem és magát nagyon szerettem. Talán nem is fog már arra sem emlékezni, hogy valamikor együtt jártuk a nagyerdőt s virágokat téptünk, mint két bohó gyerek. Emlékszik-e majd a tavalyi márciusra. Amikor már rügyeztek a fák s én holdvilágos éjjel utaztam a forspontos szekéren a szerelmesemhez. Magához jöttem akkor Fruzsinka, s az ablaka alatt könnyes lett a szemem és bánatomban nekitámaszkodtam a kapunak és úgy megkönnyebbült a lelkem, hogy kisírhattam magam. Emlékszik-e még erre, Fruzsinka!

— Ó, hogyne emlékezne rá és nem is fogom magát, Zoltánka, sohasem elfelejteni — monódotta a lány elhaló hangon. — Én is mindig gondolni fogok magára, mint ahogy az ember a legkedvesebb emlékre szokott. Maga volt az én életem ideálja, Zoltánka és én tudom, hogy én nagyon boldogtalan leszek maga nélkül.

— Ne búsuljon, Fruzsinka, hiszen olyan jó az Isten, az nem hagyja el az embereket, a legnehezebb órákban is mellettük van és mindig meg tudja őket vigasztalni. Aztán maga még boldog is lehet. Igaz, hogy nagy ára lesz annak, mert az én boldogságomba fog kerülni, de ez mindegy, csak maga legyen boldog, Fruzsinka. Én azt hiszem, hogy az is lesz majd.

— Soha.

— Ne mondjon ilyeneket, mert semmit sem tudhatunk előre. Röpül az idő és változnak a viszonyok. A futó idő a legjobb orvos, az behégeszti még a szívnek sajgó sebeit is.

— Hagyja ezeket, Zoltánka! Ha csak egy kicsit is szeret, akkor hagyja most ezt, ne rontsa el még azt a kevés időt is, amit még együtt tölthetünk... Úgy fáj a fejem, a szívem, mindenem, Zoltánka, napok óta nem bírok aludni. Rémes fantomok úznak folyton és nem hagynak nyugodni. Olyan lázas is vagyok... Nézze, milyen forró a homlokom.

— Nyugodjon meg, Fruzsinka.

— Ó, hogy lehetne megnyugodni annak, aki élve temetkezik a sírba?... Zoltánka édes, úgy szeretném, ha megcsókolná a kezem.

— Szivesen.

— És itt az arcomat is, ahol úgy éget valami.

— Azt is.

Fruzsinka csendesen sóhajtott, majd lassan, vontatottan szólalt meg megint. A hangja fátyolozott és remegő volt, mint a mesebeli hercegnőké, akik az elátkozott várkastélyban laktak.

— Kis pajtásom, lássa, nekünk már nemsokára el kell válnunk. Örökre itt kell hagynom az én Zoltánkámat, akit pedig legjobban szerettem az életem apró bánatai között.

És ki tudja, hogy amikor már elmúlik a tavasz, s a kertben már az őszi virágok fognak mosolyogni és hamvas lesz reggelenként az országot,

területébe és 1172 katasztr. hold Sárosvármegyének jutna, mely területből 988 katasztr. hold Kassáé s ez után a város jelentékeny pótdót lenne kénytelen fizetni, de meg, mert a község sem akar közigazgatásilag elszakadni Kassától, azt javasolja a közgyűlésnek, kérjék az egész községet és határát Kassához, illetve Abauj-Tornavármegyéhez csatolni.

«A Társaság.» Szenzációs illusztrációkban bővelkedik *Dobay* István hetilapjának legutóbbi száma. Annyi érdekes és aktuális fölvétel van benne együtt ezen a héten, hogy szinte két számra is telnek belőle. A szövegrészben Sas Ede és Gyóni Géza két-két szép versén kívül Simon Elemér orsz. képviselő megkapóan érdekes cikket és dr. Lechner Károly pompás tanulmányának folytatását találjuk. Több apróbb közlemény egészíti ki az érdekes szám tartalmát. A TÁRSASÁG előfizetési ára egész évre 18, félévre 10, negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Az eperjesi ev. koll. tanítóképzőbe való felvételért, július közepéig lehet folyamodni. Jó előmenetelű tanulók lakás és tápdíjkezdményben részesülhetnek. Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság.

Máthé Emília, a sokat emlegetett magyar mozi-csillag, *Edith Psylander és Zangenberg E.* fog játszani abban a grandiózus vígjátékban, amelyet ma szombaton és holnap vasárnap mutat be az «*Uránia*»-mozgósínház. Reméljük, hogy ismét feledhetetlen napok lesznek ezek, melyeket az «*Öreg csont, fiatal vér...*» című vígjáték fog szerezni az eperjesi közönségnek.

Kö-gyűlés. Az Első Eperjesi Szegény Gyermekeket Felruházó Asztaltársaság április 11-ikén d. u. 4 órakor a Palkovits-vendéglőben rendes évi közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Az 1914. évi számadások megvizsgálása, az 1914. évi vagyonszámla bemutatása s a felmentvények megadása. 3. A tisztikar megújítása. 4. Indítványok, ha azok 4 nappal a közgyűlés előtt az elnöknel beadatnak.

Egy üdvös intézkedés. Egy hazafias szempontból igen üdvös rendeletet léptetett életbe. *Halmi János,* városunk rendőrkapitánya. Meghagyta ugyanis a csendőröknek, hogy a város területén tartózkodó munkanélküli embereket fogják össze, hogy aztán katonai és közmunkálatokra

nem-e fog majd maga is az én síromra ős virágokat hinteni.

— — — — —
És elmúlt a tavasz.

Már az ős aranyárga színekkel vonta be a tájat és akkor csakugyan bekövetkezett a Fruzsinka sejtése. Búcsúzni kellett Zoltánkától. Elfeledni a régi idöket, temetni azokat a boldog álmokat, amelyeket kettesben szöttek még a tavasszal, amikor először szökkent virágba a jóillatú fehér orgona s a méla vasárnap délutánokon Fruzsinka a zongora mellett játszott Straussnak legszebb valzereit. Ah, mily szép is volt a «Das treue liebe Herz!» Jobb erre már nem is gondolni. Holnap az oltár előtt fog állani Fruzsinka s a kopaszfejű tanár oldalán mondja el majd a hitvesi esküt.

Milyen jó volna meg nem érni a holnapi napot, vagy elmenni Zoltánkával olyan tájakra, ahol csak boldogság honol. Ahol narancsvirág és szépárnyékú mandragóra mosolyog az emberek arcába s estenként a hold verteüstöt szítal a szerelmes párokra.

Ó, de nem lehet, mert mit szólna hozzá a világ? Itt kell maradni. Végig kell szenvedni a holnapi napot, amikor Zoltánka jókedvet és mosolyt erőltet majd az ajkára és fenéki issza poharát az új pár egészségére. *Biró László.*

...

alkalmazhassák őket. A rendeletnek meg is volt az eredménye, mert idáig több mint száz embert sikerült összefogni.

Az eperjesi Izs. Nőegylet népkonyhája március hó utolsó napján zárta le működését. Közel nyolc hónapig teljesítette nemes hivatását, humánus munkáját, hogy a fokozott szükség által rárótt feladatnak megfeleljen és a nehéz idők súlyos nyomorán és inségén segítsen. Azonnal az általános mozgósítás elrendelése után felajánlotta szolgálatait a városi segélybizottságnak, amely azt szívesen fogadta, hogy addig, amíg a hadbavonultak államsegélye folyósíttatik, a családfentartó nélkül maradt családoknak a legelsőrendű szükségletét, az ellátást nyújtsa a népkonyhában. Augusztus és szeptember havában tisztán a hadbavonultak családjainak naponta 369 adag ebédet és vacsorát osztott ki a népkonyha. Rövid szünet után a tél küszöbén, november 15-ikén, ismét megnyitá a népkonyha és működött egész március végéig, amikor a tavaszi időjárásban a nagy nyomorhoz legalább a dermesztő hideg nem járul. Tudatában annak, hogy a népkonyha humánus munkájára most kétszeresen van szükség, a Nőegylet nagy anyagi áldozatok árán is fentartotta a népkonyha más évekhez képest erősen meghosszabbított működését. Rendes jövedelmei az 1914—15. év folyamán teljesen elmaradtak és azért jobb időkben gyűjtött tőkéire volt utalva, melynek nagy részét fel is áldozta, hogy a ráharamló nehéz feladatoknak megfelelhessen. Amíg más években naponként 150—170 embert kellett ellátnia a népkonyhának, ez éven naponta 356 ember kapott valláskülönbség nélkül meleg ételt és talált a fűtött helyiségekben védelmet a tél zordsága ellen. Most bezárultak a népkonyha kapui, de csak azért, hogy új erőt gyűjtve, majd ismét megkezdje nemesen szép, de nehéz munkáját.

10 koronát talált márc. 31-ikén dr. *Deák János* ev. theol. akad. tanár.

Osztaléktervek. Mint megbízható helyről értesülünk, városunk önálló pénzügyi intézetei és egyéb vállalatai 1914. évre részvényeik névértéke után a következő osztalékokat fogják fizetni:

Eperjesi Takarékpénztár r.-t.	12%
Eperjesi Bankegylet r.-t.	10%
Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t.	4 $\frac{1}{2}$ %
Eperjesi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja	5%
Eperjesi Villamvilágítási és Erőátv. r.-t.	7%
Szeszfűnomító Szövetkezet	5%
Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezte	5%
« <i>Uránia</i> » Városi Mozgósínház r.-t.	12%

A vakok jóltevői. A vakok fölruházásához dr. *Mikler Károly* volt kegyes egy öltözet ruhát adományozni. Azonkívül *Stefanyák András* az eperjesi járásbírósa által néki március 19-ikén megítelt 25 kor.-t a Vakok Eperjesi Intézetének adományozta. Az intézet igazgatósága a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki, hogy a jelen súlyos időkben kegyesek az intézetet támogatásban részesíteni.

Magyarok nagyasszonya . . . segíts minket. Ez a fohász kél minden magyar ajkon most, az 1914—15. évben dúló világháború tettenetes hánytorgatásai közben. És ezt, ezt a régi magyar fohászt örököltette meg *Lukácsy Lajos* neves szobrászművész egy másfél arasz nagyságú, domborművű plakettet, amely kis helyre művészi elrendezésben állította be két oldalon a fegyverrel mellett álló két katonát, amint a feltűzött szurony markolatán, összekulcsolt kézzel, áhítatosan fordulnak a középen lévő szűz anyához és a kis Jézushoz, régi magyar hitünk, bátorságunk és honszerelmünk jelképe gyanánt. Az örök magyar dicsőség e remek emlékének most sokszorosítják, hogy olcsón jusson e különben is megindítóan kedves szobadíszhez a közönség. Előjegyzéseket elfogad a szobrászművész: I, Várkertbázár.

Adományok a vak katonák részére. N. N. 6 kor., dr. *Moskovitz Emil* útnán *Wollner Mór* 10 kor., *Guttman Emil* 4 kor.

«A háború történelme» című ajándékalbumra, melyet a *PESTI NAPLÓ* előfizetői ingyen kapnak, külön tesszük figyelmessé olvasóinkat. A háborús irodalom legkimagaslóbb, legszebb munkája lesz ez a nagy eseményeket egybefoglaló pompás díszmű, mely sok száz mélynyomású remek képben a világháború minden mozzanatát maradandó emlékként fogja megörökíteni. Az a titáni harc, mely a csatatereken folyik s mely országok sorsát van hivatva eldönteni, oly rendkívüli eseménye a most élő nemzedéknek, hogy egy könyv, mely ezt a hatalmas küzdelmet a képek gazdagságával szinte szemléltetően elénk tárja, történelmi becsű mű és egyetlen magya. család könyvespolcáról sem hiányozhat. A *PESTI NAPLÓ* minden új és régi előfizetője a kiadóhivatalnál megtudható feltételek mellett teljesen ingyen kapja ezt a rendkívüli, díszkötésű könyvet. A *PESTI NAPLÓ* előfizetési ára: negyedévre 8 kor., egy hónapra 2 kor. 80 fill. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Vilmos császár-út 55.) kivánságra bárkinek küld mutatványszámot.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb Leo* Butor-Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Adományok a Vörös Félhold részére A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság ezúton tisztelettel kéri az ország törvényhatóságait és mindazokat, akik a török sebesültek javára adakozni óhajtanak, vagy pedig gyűjtéseket rendeztek, hogy a szóbanforgó pénzügyi összegeket a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság budapesti főintézetéhez, az ügyet érdeklő közleményeket pedig a Vörös Félhold bizottságának központi hivatalához (Budapest, Országház) irányítani sziveskedjenek. A bizottság ezúttal hálás köszönetet mond az ügy érdekében buzgólkodóknak és továbbra is kéri jóakarató és áldozatkész támogatásukat.

Visszaélések a katonai fuvarlevelelkel. A kassai kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter megbízásából a következőket közli az érdeklő kereskedőkkel és vállalkozókkal: A polgári szállító feleknek nincs joguk arra, hogy árúik szállításához katonai fuvarleveleket használjanak, mert az ilyen fuvarlevelek csakis a katonai igazgatás küldeményeinek szállításához használhatók; az ilyen felek a bélyegilleték csökkentésével az állami bevételeket károsítják s a vasutaknak is károkat okoznak, de saját magukat is kellemetlenségeknek teszik ki, mert az árúik kiszolgáltatásánál, úgyszintén az esetleges utánvétel kifizetésénél nehézségeik támadnak. A katonai fuvarlevelek jogosulatlan használói ugyanis, mint a fuvarozási szerződésen kívül álló személyek, még ha igazolni tudják is, hogy az illető árúknak ők a tulajdonképeni tulajdonosai, a vasúti fuvarozási jogszabályok értelmében a vasúttal szemben semmiféle igényvel fel nem léphetnek. A kereskedelmi és iparkamara ennél fogva felhívja az érdekelteket arra, hogy a katonai fuvarlevelek megszerzésére irányuló törekvéseikkel hagyjanak fel és szállításaikat rendes polgári úton igyekezzenek lebonyolítani. Vasútaink ugyanis a magánfelek jogos igényeit messzemenő módon igyekeznek kielégíteni.

Szállítási engedélyezés kieszközlése. A kassai kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter megbízásából közli az érdekeltekkel, hogy a polgári küldemények elszállításához szükséges vasúti kocsik megrendelése körül ezidő szerint is ugyanazt az eljárást kell követni, mint békében. Nevezetesen a küldemények részére a kocsikat az illető feladási állomáson kell megrendelni s amennyiben a megrendelés az állomás által figyelembe nem vétetnék vagy más akadály merülne fel, az intézkedések tételéért nem a katonai igazgatás valamelyik szervejéhez, hanem a feladási állomás felettes igazgatóságához kell fordulni.

Legjobb minőségű férfi-fehérművek *Ambrózy Bélánál.*

Óvodai énekkönyv valeműleg a foglalkozások oly kisebb dalokra kell megterjedelműkhöz vannak a pontból kifogástalanok, a motívumaiból alakultak teljesen megfelel a gyermekkedélyvilágának. A vall. értesülése szerint azonban tanításban rendszertelenből erősen kifogásolható oly dalokat tanítanak, melyek a foglalkozás ezen módszert kövessenek, a vall. felhívta *Hackl N. Lajos* szakfelügyelőt, hogy iskola az óvodai énekkönyvet is utasítottak az óvónők, jöveleik alkalmával a tanakosztályában, esetleg a tanácskozás tárgysorozatát állítsák be, s amennyiben volna, szakelődás tartására énekkönyvet szakfelügyelő.

Kávét, saját pörkölést, jobból összeállított keveréket *Sarotti-cukorkák, kir. udvar Simon eperjesi csemegekert*

A fémrekviráló resek azok a rendelet, az egyes meghatározott fől készült fél- és kész bejelentéséről és egyes hivatalos lap március 30. A bejelentés természetesen ellenben a lefoglalási rendzonyos mértékben megelonyi miniszter külön rendelásra kötelezett fémek egfentartása céljából a tulajzészére bocsátja. E rendeleatkozó intézkedéseket a már megtette s az első irányított körrendeletéhez lapokat is mellékelte. Az reskedői szakmáknak minvan e rendelet alapos ávezetesen a bejelentés aznél és gyárosoknál találmanányokra kiterjed holott az anyagokra vonatkozik, 6-ikán lefoglalt a kormány az azóta keletkezett a készletei foglaltatnak le. A rendeletében különös figyrendelkezés, hogy a saját tükvetlenül szükséges és a részmenyiségek felszabaszabadítva minden ezentűkészlet, bármily mennyiséitt a kereskedelemnek igazkozásul kinálkozik az fémbehozatali alkalmak használása. Mindenesetre külföldről behozott fémekzése után azonnal bejedelmi minisztériumnak, a bemutatott beszállítási bizszabadítja fel.

A tavaszi járványok e **taság. Minden hely, ah** **fordul, tartózkodik,** **A tisztaság megöli a**

Cserebogarak **írtá** **Miután a cserebogárírtás** **kel is sikerrel eszközlhe** **folytán a vall.- és közokt** **rendelkezését, mely szerint** **tekintettel a kivételes gazd** **népiskolák V-ik és VI-i**

Óvodai énekkutatás. Az óvodában tudvalevőleg a foglalkozások során a gyermekeket oly kisebb dalokra kell megtanítani, melyek hangterjedelmükhez vannak alkalmazva, zenei szempontból kifogástalanok, a magyar nemzeti népdal motívumaiból alakultak és a melyek szövege teljesen megfelel a gyermeki lélek értelmi és kedélyvilágának. A vall.- és közokt. miniszter értesülése szerint azonban egyes óvónők az énektanításban rendszertelen s hygienikus szempontból erősen kifogásolható módszert követnek és oly dalokat tanítanak, melyek a kicsiny növendékek hangterjedelmét túlhaladják. Hogy az óvónők a foglalkozás ezen anyagában is helyes módszert kövessenek, a vall.- és közokt. miniszter felhívta Hackl N. Lajos országos énekkutatási szakfelügyelőt, hogy iskolalátogatásai alkalmával az óvodai énekkutatást is figyelje meg. Továbbá utasították az óvónők, hogy hivatalos összejöveteleik alkalmával a tanítóegyesületek óvónői szakosztályában, esetleg az óvónői körökben a tanácskozási tárgysorozatába az énekkutatást is állítsák be, s amennyiben feltétlenül szükséges volna, szakelődés tartására kérjék fel az országos énekkutatási szakfelügyelőt.

Kávé, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; Gerbeaud-, valamint Sarotti-cukorkák, kir. udvari pinceborok csakis *Bein* Simon eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

A fémrekviráló rendeletek. Ismeretesek azok a rendeletek, amelyeket a kormány az egyes meghatározott fémekből és ötvözetekből készült fél- és készgyártmányok kötelező bejelentéséről és egyes fémek lefoglalásáról a hivatalos lap március 30-iki számában kiadott. A bejelentés természetesen egyetemesen kötelező, ellenben a lefoglalási rendeletek merevségét bizonyos mértékben megenyhítette a kereskedelmi miniszter külön rendelete, amely a lefoglalásra kötelezett fémek egy részét a saját üzem fentartása céljából a tulajdonos saját rendelkezésére bocsátja. E rendeletek végrehajtására vonatkozó intézkedéseket a kereskedelmi miniszter már megtette s az elsőfokú iparhatóságokhoz irányított körrendeletéhez a szükséges bejelentőlapokat is mellékelte. Az érdekelt ipari és kereskedői szakmáknak mindenestre érdekükben van e rendeletek alapos áttanulmányozása. Nevezetesen a bejelentés az összes, a kereskedőknél és gyárosoknál található fél- és készgyártmányokra kiterjed holott a lefoglalás csak azokra az anyagokra vonatkozik, amelyeket már február 6-ikán lefoglalt a kormány s amelyeknek most az azóta keletkezett és a jövőben termelendő készletei foglaltatnak le. A kereskedelmi miniszter rendeletében különös figyelemre érdemes az a rendelkezés, hogy a saját üzemhez, illetve eladásra okvetlenül szükséges és a rendeletben megállapított részmenyiségek felszabadításán kívül fel van szabadítva minden ezentúl külföldről behozandó készlet, bármily mennyiségű is legyen az, s azért itt a kereskedelemnek igen gyümölcsöző vállalkozásul kínálkozik az esetleg kipuhatolható fémbehozatali alkalmak minél bővegesebb kihasználása. Mindenesetre fontos, hogy az ilyen, külföldről behozott fémek a küldemény beérkezése után azonnal bejelentessenek a kereskedelmi minisztériumnak, amely a fémeket csak a bemutatott beszállítási bizonyítványok arányában szabadítja fel.

A tavaszi járványok ellen főerőnk a tisztaság. Minden hely, ahol a közönség megfordul, tartózkodik, takarított legyen. A tisztaság megöli a betegségek csíráit.

Cserebogarak irtása gyermekekkel. Miután a cserebogárirtás az iskolás gyermekekkel is sikerrel eszközölhető, a tavasz közeledte folytán a vall.- és közokt. miniszter már kiadta rendelkezését, mely szerint a cserebogarak irtására, tekintettel a kivételes gazdasági állapotra, az elemi népiskolák V-ik és VI-ik osztályú növendékei,

valamint az ismétlő-iskolai tanköteleseken kívül az elemi iskolák alsóbb osztályainak növendékei is igénybe vehetők, ha a szülők abba beleegyeznek. A cserebogárirtás mikénti végrehajtására vonatkozó közelebbi rendelkezéseket a m. kir. földművelésügyi miniszter fogja eszközölni.

Öngyilkos csendőr. Április 5-ikén éjjel *Szuyicski* György 48-éves csendőrtörzsőrmester gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát. Özvegye és két gyermek maradt utána.

Szerencsétlenség a szecskavágásnál. Március 26-ikán *Kurincsk* András 14-éves fiú Ásgúton szülei a szecskavágógépen szalmát vágott s eközben a szalma valamiképp beakadt a gépbe s ezt a fiú ki akarta húzni s éppen ez okozta szerencsétlenségét, mert a gép jobbkezét elkapta s összetörte. A fiúnak még a fejbőrét is lehorzsolta a gép. Súlyos sérülésével a helybeli kórházba gyógykezelik.

A moslékba esett. *Frelích* János tehenész Vörösalmán a szeszgyárban a tehenek részére moslékot szedett egy nagy tartályból. A moslékba vezető szivattyú azonban rossz volt s a tehenész a deszkán véletlenül megcsúszott s oly szerencsétlenül esett a forró moslékba, hogy balkarját és mindkét lábszárát összeégette. Súlyos égési sebeivel behozták a helybeli kórházba, ahol most is gyógykezelik.

□ Az Országos Vöröskereszt-egylet □ eperjesi fiókjának 1914. évi működése.

(Vége.)

Meg kell még említenem, hogy a kórház szervezésének idejében igen hasznos szolgálatot teljesített az a lelkes cserkészcsapat, amelyet Vöröss Sándor koll. főgimn. tanár buzgalma teremtett meg. A cserkészcsapat aug. 10-ikén kezdte meg működését és okt. 1-jéig működött, amikor is a föllépett kolerajárványra való tekintettel a parancsnok feloszlatta. A cserkészek teendői voltak: a kórházban őrszolgálat, a látogatók irányítása, a levelek továbbítása, a szükséges dolgoknak bevásárlása, üzenetek hordása; a sebesültek érkezésénél kordont vontak az állomás épülete előtt. A fiúk mindenféle megbízást a legnagyobb készséggel teljesítettek. Névsoruk a következő: Az ev. koll. főgimnáziumból: Andrejkó Árpád, Bárdos Nándor, Fellner István, Gruber Sándor VII., Kulifay Tibor, Lefkovits Artúr, Sarudy Tibor, Sztópkó Ferenc, Déri György VI., Holénia József, Löwy Jenő, Lútočka László, Nagy Árpád, Oszvald Dániel, Szabó István, Tauth Béla, Chanáth Dénes V., Frank Vilmos, Lichtig Jenő, Hunyadi Miklós, Raab György, Slajchó Mihály, Frank Károly IV., Friedmann Hugó, Gasch Oszkár, Hampel Lajos, Hartmann Sándor, Kónya Sándor, Mátrai Rezső, Stern Béla, Holénia Gyula III. o. t. A kir. kath. főgimnáziumból: Bereczky Miklós, Dugasz Lajos, Havrilcsák Mihály, Hódinka László, Hudák József, Králik Alajos, Nyizsnyik Bertalan, Pethe Ferenc, Raszlavszky Béla, Vajda Ede, Zakariás István VII., Jánosi J., Pethe László, Szechni Bertalan, Szedlák Ernő, Szmolkó Ferenc VI., Bodnár Rezső, Fränkel Zsigmond, Janicsek István, Muszkalay Lajos, Vajda Ágost, Verdon László, Zahler Elek V., Jakobei István, Kovács Béla, Zaitz István IV. o. t. Az ev. tanítóképzőből: Klinczkó Aladár I. A g. kath. tanítóképzőből: Kossik Ottó I. A gör. kath. polg. iskolából: 6 tanuló.

A kórház céljaira 14 helyiség áll rendelkezésre, amely helyiségekben 200 beteg kényelmesen elhelyezhető. Van ezenkívül külön műtőterem és fürdőszoba fürdőkádakkal és zuhannyal. A folyosókat a betegekkel való tekintettel fűtjük.

Kórházunk m. é. aug. 31-ikén nyílt meg, vagyis ezen a napon fogadtuk be az első sebesülteket. Erről a nagy eseményről az EPERJESI LAPOK ekképen emlékezik meg:

„Eperjesen a tervbevett 200-ágyas kórház készen áll és rendeltetésének máris át van adva. E nagy alkotás 3 hét alatt jött létre, tisztán a közönség áldozatkészségéből. Mi magunk is, akik napról-napra szemlélői voltunk nőink tüneményes munkásságának, ámulva kérdezzük, hogyan is volt lehetséges ez? S ha betekintünk a barátságos napfényes kórtermekbe, hol hófehér huzatú ágyak sorakoznak egymás mellett, a varrótermekben, hol asszonyaink és leányaink reggeltől napestig dolgoznak fáradhatatlanul, a fehérneműek raktárába, ahol példás rendben fel van halmozva az a sok-sok holmi, ami nélkül kórház el nem képzelhető, a ragyogó tisztaságú konyhába, amelynek remek főztjét nem dicsérik, de magasztalják sebesültjeink, a gondnoki szobába, ahol katonák és civilek szép egyetértésben intézik a kórház adminisztrációját: önkéntelenül is büszkeség tölti el lelkünket és hódolattal hajlunk meg e kórház vezetői, szervezői és a mi női társadalmunk nemes jó-sága előtt.“

De elismeréssel, sőt a dicséret hangján emlékeztek meg kórházunkról azok az előkelőségek is, kik kórházunkat magas megjelenésükkel megtisztelték. Így elsősorban Ferenc Salvator ő cs. és kir. fensége, Ofelségének a királynak, az Orsz. Vöröskereszt-egyesület védnökének helyettese, gr. Tisza István, Magyarország miniszterelnöke, br. Ghillány Imre m. kir. földművelésügyi miniszter, Bolgár Ferenc v. b. t. t., az Orsz. Vöröskereszt-egyesület főmegbízottja, dr. Novák István püspök, gr. Batthyány Lajosné, gr. Károlyi Gyuláné, nemkülönben Lawotta József, az Orsz. Vöröskereszt-egyesület megbízottja, dr. Peck, az osztr.-magyar orvosi karnak generális-főtörzsorvos, dr. Töply generális-törzsorvos a III. hadsereg hadtápállomásánál, Libano, az egészségügyi osztály ezredese.

Hogy pedig magas vendégeinknek elismerése nem volt üres szó, annak bizonyosságul szolgál az Orsz. Vöröskereszt-egyesület bizalma, anyagi támogatása; mert hiszen a központtól Ferenc Salvator ő cs. és kir. fenségének látogatása után 10,000 kor. segélyt és Bolgár Ferenc főmegbízott látogatása után igen értékes fehérmű-kollekciót és gyógyszereket kaptunk.

Tisztelt Közgyűlés! Mindnyájunknak lelkében kitűrhetetlenül élni fog annak a szép nyári estének emléke, amelyen az első sebesülteket szállító vonat berobogott állomásunkra. Azokban az órákban a fájdalom és a részvét érzelmei viharzottak át lelkünkön. Hogyan segítsünk az érettünk szenvedőkön, mit tegyünk? Ez a kérdés tölti be a felizgult kedélyeket. Valóságos búcsújárás indul meg az állomásra. Öregek, fiatalok, szegények és gazdagok élelmeszerekkel megrakodtan sietnek a szenvedőkhöz s boldogok voltak azok, akik a vonathoz férkőzhettek és elárasztották a sebesülteket a szeretetnek minden jelével. Am a sebesülteknek ez a megrohanása, bár a legtisztább szeretetből fakadt, veszélyeztette a vasúti forgalomnak szabályszerű lebonyolítását, emellett a résztvevőknek folytonos kérdezősködése felizgatta a sebesülteket. A hatóság végre is kénytelen volt a perront a közönség elől elzárni. Ilyen körülmények között egyesületünknek elnöksége elhatározta, hogy az átvonuló sebesülteknek hűsítő italokkal, esetleg élelmezéssel való ellátását magára vállalja. Ez okból egy bizottságot szervezett, amelynek élére sikerült megnyernünk Semsey Miklósné öngnagságát, aki aztán minden sebesültszállító-vonatnál — éjjel és nappal — jelen volt és örömmel töltötte be szép, de fáradtságos tisztét.

A bizottság tagjai közül mindennap két-két úrileány segített az elnöknőnek a beérkező adományok átvételében és minden vonatnál mindennap 6—6 úriasszony vállalkozott a hűsítő és élelem kiosztására. Az emberszeretet e munkája

nem volt a túltengő humanizmus munkája. A sebesült és beteg katonák az út fádalmaitól elgyötörve, esengve, epedve várták és mohón fogadták a nekik nyújtott ételeket és italokat. Az emberi szenvedésnek megrendítő jelenetei folytak itt le ilyenkor, s Nőink, mint igazi mentő angyalok, vigasztaló, bátorító szavaikkal megnyugtatták, felemelték a gyöttrődő lelkeket. Ezt az áldásos akciókat is a közönség áldozatkészsége tette lehetővé. Sajnos, ez áldozatkészség nagyságáról be nem számolhatok, mivel hiányzanak ehhez a szükséges feljegyzéseink. Akciókat folytattuk itt mindaddig, míg erre szükség volt, illetve míg nőinknek a vasúti állomásra való kimenetelét a fellépő kolera lehetetlenné nem tette. Még így is kísérletet tettünk akcióknak megmentésére, amennyiben felkértük a szt. Ferenc-szerzetesrend helybenlakó érdemes tagjait ez istenes munka folytatására, akik erre a legnagyobb készséggel vállalkoztak is. Ám a katonai hatóság még a szerzeteseknek sem engedte meg, hogy a fertőzött állomásra kijárjanak. A bizottság tajainak névsora a következő: Balló Aurélné, Bánó Tiborné, dr. Baumöhl Zsigmondné és leánya, Berzeviczy Emmi, Csengey Gusztávné, Déri Gyuláné, öz. Dobay Edéné, Dzubayné, Faltin Gézáné, dr. Ferbstein Károlyné, Földes Zoltánné, Frenyó Lajosné, Fuchs Hedda, dr. Fuchs Lajosné, Gömör Jánosné, Gönczy Gáborné, öz. Ghillány Györgyné, Glasner Mórné, Gyuk Józsefné, Hercz Ernőné, Holénia Béláné, Imre Jozefin, Jakobei Domokos Klára, Keczer Imréné és leánya, öz. Kósch Árpádné, Kőszeghy Józsefné, öz. dr. Lakner Árpádné, Lehoczy Berta, öz. Mayer Gézáné, Magyar Józsefné, Magyar Katinka, Maléter Anna, Maléter Jolán, öz. Menesdorfer Bertalané, dr. Mikler Károlyné, Molitorisz Istvánné, Moyzes Miklósné, Pawlas Juliánné, Peskó Ödönné, Rosenberg Ignácné, dr. Rosenberg Teofilné, Rosenberg Ilona, öz. Sarudy Vilmosné Semsey Miklósné, Slajchó Mihályné, Sitányi Lajosné, Szenes Ilonka, Szentiványi Józsefné, dr. Sztelho Jánosné, Toperczer Gézáné, Tomcsányi Belizárné, Vogel Béláné.

*

Hasonlóképpen a kolerajárvány vetett véget egy más, szintén áldásosan működő alkotásunknak, a vasúti betegnyugvó-állomásnak. A betegnyugvó-állomásnak célja: a vonaton átutazó sebesült és beteg katonák orvosi segélyben részesítése a vasúti állomásokon. Itt igazítják helyre a sebesült meglazult kötését, itt helyezik el ideiglenesen az út fádalmait már nem bíró, halálosan kimerült beteget. A mi betegnyugvó-állomásunkat a vasúti állomás I. és II. osztályú várótermében 12ágyra rendeztük be, elláttuk megfelelő orvosi műszerekkel s elegendő mennyiségű kötözőszerekkel. Gondoskodtunk a beteg és sebesült katonák kórházszállításáról. A városi kórház igazgatója e célból a mentőkocsit is rendelkezésünkre bocsátotta. Éjjel-nappali szolgálatra iderendeltünk két fizetett ápolónőt. Miután a katonai kórházakban működő orvosok eleinte — nagy elfoglaltságuk miatt — a betegnyugvó-állomás ellátását nem vállalták, dr. Holénia Gyula főorvos vállalkozott erre. Majd amikor a betegek száza vették igénybe segítségét s így e munkát egymaga végezni nem volt képes, Faragó József polgármester úr szíves kérésére városunk civil orvosai a legnagyobb készséggel ajánlották fel e célra szolgálataikat. Résztvett e munkában Barcsy Lajos, sóvári kincstári orvos is, aki éppen azokban az időkben, mikor segítségére égetően szükség volt, nap-nap mellett ott volt az érkező vonatoknál. A kolera járványos fellépése után a betegnyugvó-állomás ellátását a katonai hatóság vette át.

*

E sokoldalú és áldásosnak bizonyult tevékenység — természetszerűen — magára egyesületünkre irányította közönségünk figyelmét. Még ezelőtt a Vöröskereszt a társadalmi egyesületek sorában a hamupipóke szerepét töltötte be, most a háború vérvízatarai között hatalmas egyesületté izmosodott. Tagjainak száma 603, akik közül 38 alapító-tag. A taggyűjtés körül egyesek fáradhatatlan tevékenységet fejtettek ki; a legszebb eredményt azonban Tahy Józsefné öngnagsága, a Vöröskereszt-egyesület sárosvármegyei választmányának elnöknője érte el, aki egymaga 142 tagot gyűjtött; ezzel, valamint másirányú lelkes

és odaadó támogatásával mélységes hála kötelezte le egyesületünket. Mellette még igen sokan tettek e téren az egyesületnek értékes szolgálatot.

A számvizsgáló-bizottság jelentéséből, amely Vogel Béla egyesületi pénztáros, az Eperjesi Takarékpénztár h. vezérigazgatójának buzgó munkásságáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik, a következőket közlöm: pénztári készlet volt 1913. évről 4986 kor. 95 fill., 1914. évi bevétel 61,108 kor. 61 fill., összesen 66,095 kor. 56 fill., 1914. évi kiadás 42,494 kor. 52 fill., maradvány 23,601 korona 04 fillér.

*

Ezzel jelentésemnek végére jutottam. S mielőtt ezt befejezném, úgy érzem, krónikás tiszttemhez illő kedves kötelességem megemlékezni arról a férfúró, aki e társadalomnak sorsát bölcs körültekintéssel irányítja ezekben a nehéz időkben. Szinyei Merse István úr ömeltósága, mint az Orsz. Vöröskereszt-egyesület sárosvármegyei választmányának elnöke, állandó és meleg érdeklődéssel kíséri kezdetől fogva minden munkánkat, melegen érzi szívvel és fényes elméjével nem egy ügyünket viszi előbbre, vezet diadalra. Hasonló melegséggel emlékezem meg a mi elnökségünkről is. Elnöknőnk, öz. Semsey Boldizárné ömeltósága, míg egészsége engedte, előljárt, példát mutatott nekünk a kötelességteljesítésben s nem szűnt meg még a távolban sem egyesülete érdekében buzgólni. Elnökünk, Tahy József úr öngnagsága pedig állandó figyelemmel kíséri, bölcs körültekintéssel vezet és józan higgadsággal irányítja az egyesület ügyeit. Hálával és köszönettel tartozunk ezért mindnyájan mindannyiunknak; de tartozik ez a társadalom is, amelynek érdekében fáradtak és buzgókodtak.

Munkánk még nincsen befejezve. Kell, hogy a szép kezdetnek legyen méltó folytatása. Kell, hogy csüggedetlen kitartással, jobb jövőnkbe vetett bízó reménységgel álljunk helyt mindvégig — a végső diadalig!

Isten áldása legyen egyesületünk munkáján!

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

URÁNIA
VÁROSI MOZGÓKÉPSZINHAZ.

Ma szombaton és vasárnap
a vígjátékok vígjátéka:
Öreg csont, fiatal vér...

□□ Főszereplők: □□
Máthé Emilia, Edith Psylander
és Eignar Zangenberg.

PASZTERNÁK MANÓ
bútorszállítási vállalat :: Eperjes
Iroda Fő-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések
szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken.

Vasúti menetrend.
Érvényes 1915. évi március hó 15-ikétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	e. 6 ²⁶	d. 12 ²⁶	r. 4 ²⁵
Hernádtihany	"	"	"	"
Hernádszentistván	"	6 ⁵⁵	"	4 ³⁸
Terebő	"	"	"	"
Abos	érk.	7 ¹⁵	12 ⁴⁴	4 ⁴⁸
Abos	ind.	7 ³⁵	12 ⁵⁵	4 ⁵⁹
Eperjes	érk.	8 ³¹	1 ²⁰	5 ²⁴
Eperjes	ind.	10 ⁰¹	"	"
Nagysáros	"	10 ³⁴	"	"
Kisszeben	"	11 ²⁵	"	"
Héthárs	érk.	11 ⁵⁸	"	"
Héthárs	ind.	12 ¹⁸	"	"
Pusztamező	"	1 ¹⁵	"	"
Orló	érk.	1 ⁴¹	"	"

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	e. 3 ⁵⁶	"	"
Pusztamező	"	4 ²⁸	"	"
Héthárs	érk.	5 ⁰⁴	"	"
Héthárs	ind.	5 ²⁰	"	"
Kisszeben	"	r. 6 ⁰³	"	"
Nagysáros	"	6 ⁴³	"	"
Eperjes	érk.	7 ⁰⁴	"	"
Eperjes	ind.	8 ³⁴	du. 3 ⁵⁵	e. 10 ²⁵
Abos	érk.	9 ³⁰	4 ²⁷	10 ⁵¹
Abos	ind.	9 ⁴²	4 ⁵⁷	11 ¹⁶
Terebő	"	"	"	11 ²¹
Hernádszentistván	"	de. 10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtihany	"	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	10 ²⁵	5 ¹⁵	11 ⁴⁰

A Kassáról este 6 ó. 56 p.-kor indul és az Orlóra éjjel 3 ó. 56 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.

Bútorszállításokat szabad, zárt és nyitott kocsikban
valamint mindennemű árúk szállítását helyben és vidéken jutányos árak mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF
katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

FISCHER és Tsal
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBRÓSI M. és Fischer L. örökösök

NAGYENYED

**Steckenpferd-
liliomtejszappan**

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepőlő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulthatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatókban a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb.

Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

EP

Előfizetési árak
Egész évre . . . 12 K
Félévre 6 K
Negyedévre . . . 3 K
Hirdetési díj: Egyhasábo
petűsor egyszeri hirdetés
15 f. Közlemények sora 40

Bogor

Kis galicziai fa Topographiai megjelölés nélküli képzetet meghaladja. Itt tökéletesen elővédje észrevette orosz katona közelről rancsnokló őrnagy lövészárkainkhoz már alig távolgott aztán kiderült missz himlőben megbeteg orosz parancsnok a hogy inficiálja emb a ragályt.

Hihetetlen elve csak a végső kétség anyja.

Hogy az orosz azt már ide s tovább viselésben megtanul verhez nyúljon, azt lezhettük fel.

Nem tud legyőző a tömeg súlyával, vetéssel, most ragályt a taink közé, hogy n

TÁJ

Jelölés az Országos Vöröskereszt-egyesület megyei választmányának

Tisztelt Közgyűlés! Még nincsen egy esztendő Vöröskereszt-egyesület mánja megalakult. Algyűlésünkre egybegyűlés választmányunk megalakulására szerűen, a kellő időben kitört a rettenetes vihar, még ma is, semmisít r

A háború borzalmas berszeretét csodálatos harc után ezer és ezer csatatér. Borzalmasabb tésénél, az ágyúk bőrvérében vergődő ember nyomorultul; mivel csak harcok színterén a Vöröskereszt-egyesület csodás altruizmusának

Íme, mi is, akik az állottunk és feltűztük Vöröskereszt-lobogót, állunk a vértenger szélhalállal küzködőket. Te kor népünk egy része és felettünk is be van S ha most röviden